

[Udenrigsministeren.]

tarisk periodes indledning. Imellem Indien og Kina har en grænsekonflikt været løbende, og en direkte forhandling mellem Nehru og Chou En-Lai synes ikke at have kunnet løse knuden mellem Asiens to største magter. I Sydafrika har den hvide minoritets forsøg på at undertrykke deres landsmænd af en anden hudfarve medført verdensomfattende protester. Congo venter på at opnå selvstændighed for dermed at slutte sig til den lange kæde af nye stater, hvis suverænitæt har set dagens lys i årene efter krigen. I Afrika vil herefter to tredjedele af fastlandets folk være frie og selvstyrende.

Til disse begivenheder følger sig sammenbruddet af den anden søretskonference i Genève, hvor én stemme manglede i, at en ordning havde nået to tredjedeles majoritet.

På det økonomiske område holdtes i januar en vesteuropæisk-nordamerikansk konference. Siden har en lang række forhandlinger fundet sted. Forholdet mellem de seks og de syv er ikke blevet løst, tværtimod er forskelsbehandlingen mellem de to grupper blevet fremskyndet, men et møde mellem de seks og de syv er aftalt til at finde sted den 9. juni.

Blandt andet for at hindre, at den atlantiske solidaritet skulle brydes ved gruppernes indbyrdes rivaliseren, er forhandlinger i gang om Den europæiske økonomiske Samarbejdsorganisations omdannelse til et bredt vesteuropæisk-amerikansk samarbejdsorgan.

I den redegørelse, jeg i det følgende skal tillade mig at give som svar på den forespørgsel, der er rettet til mig, er det naturligvis kun et udsnit af de begivenheder, jeg her har nævnt, jeg kan omtale nærmere.

Jeg vil først gøre et par bemærkninger om topmødet.

Optakten til topmødet har nu fortrinsvis historisk interesse. Der har næppe siden krigen været gjort så omhyggelige forberedelser til nogen international konference. Det var Macmillans besøg i Moskva for over et år siden, der brød isen; det blev efterfulgt af Khrustjavs besøg i USA og hans samtaler med Eisenhower i Camp David. Siden har en lang række statsmænd udvekslet besøg, heriblandt også de Gaulle og Adenauer.

For Danmarks vedkommende har deltagelsen i disse forberedelser stort set været begrænset til, hvad der kan afledes af vort medlemskab i Atlantpagten. Atlantpagtens ministermøde i Istanbul den 2.-4. maj 1960 var ment som slutstenen i vestmagternes forberedelser. Fra dansk side fremhævede vi ved denne lejlighed, at topmødet efter vor opfattelse kunne blive en enestående chance for menneskeheden og verdensfreden. Vi var klar over, at detaljerede aftaler ikke kunne ventes af et enkelt topmøde, men vi håbede, at det kommende møde i det mindste kunne lede til en forståelse om fortsatte øst-vest kontakter, spredt over en længere periode. Vi håbede på konkrete resultater i forhandlingerne om standsning af kernevåbeneksperimenter. Vedrørende afrustningen håbede vi, at man på topmødet ikke ville lade sig nøje med almindeligt holdte erklæringer, men ville søge at nå frem til enighed om visse retningslinjer for det fortsatte arbejde i 10 magts afrustningskomiteen i Genève. Endelig fremhævede vi fra dansk side, at enhver aftale om afrustning måtte ledsages af tilstrækkelige kontrolforanstaltninger, men vi påpegede samtidig, at man ikke i bestræbelserne for at gøre kontrollen så fuldkommen som muligt måtte gøre kravene hertil så store, at det på forhånd ville umuliggøre enhver praktisk aftale. Også Tysklands fremtidige ordning og Berlins status indgik i drøftelserne, og fra dansk side udtalte vi os på linje med det fælles vestlige standpunkt, at Berlin som hovedstad i et genforenet Tyskland ikke for tiden er en gennemførlig løsning, og at den fortsatte opretholdelse af de demokratiske frihedsrettigheder for befolkningen i Vestberlin må sikres. Vi understregede, at det var af stor vigtighed, at samtalerne med Sovjetregeringen blev ført på en sådan måde, at alle muligheder for nye topmøder blev holdt åbne.

Forberedelserne til topmødet hører som sagt hjemme i historien. Når jeg alligevel har refereret disse hovedtræk i de danske synspunkter, skyldes det to forhold. For det første at disse synspunkter fortsat har gyldighed som udtryk for dansk opfattelse. For det andet forekommer det mig, at de danske synspunkter, der lå nær op ad de resultater, man nåede frem til på NATO-